

pravočasno napoved stavke, na čas za sporazumno rešitev spora ter na samo organizacijo in vodenje stavke. V zvezi s slednjim zakon določa, da se mora stavka organizirati in tudi voditi na način, ki ne ogroža varnosti in zdravja ljudi in premoženja ter da mora biti omogočeno tudi nadaljevanje dela po končani stavki.

Poleg izpostavljene splošne ureditve organiziranja in vodenja stavke Zakon o stavki vsebuje še dodatne specifične določbe, ki se nanašajo na pravico do stavke za zaposlene v javnih službah in državnih organih. Zaposleni v vojski in policiji pa uveljavljajo pravico do stavke pod pogoji, ki so določeni v specialnih zakonih.

Za stavko v javnih službah Zakon o stavki postavlja dva dodatna pogoja, in sicer zagotovitev minimalnega delovnega procesa, ki zagotavlja varnost ljudi in premoženja ali je nenadomestljiv pogoj za življenje in delo občanov ali drugih organizacij, ter zagotovitev izpolnjevanja mednarodnih obveznosti (7. člen). Z zakonom ali na njem temelječem aktu se mora določiti način zagotavljanja teh pogojev. Konkretna dela in naloge ter način njihovega opravljanja med stavko pa se v skladu z zakonom določijo s splošnim aktom oziroma kolektivno pogodbo. Seveda morajo tako specialni zakoni kot tudi konkretni splošni akti oziroma kolektivne pogodbe pri določanju in konkretiziranju načina zagotavljanja zakonskih pogojev iz 7. člena in določanju del in nalog ter načina njihovega opravljanja med stavko upoštevati tako ustavno ureditev, ki omogoča zakonsko omejevanje pravice do stavke, če to zahteva javna korist, upoštevajoč pri tem vrsto in naravo dejavnosti, kot splošno ureditev zakonitosti stavke, kot izhaja iz Zakona o stavki.

Glede pravice do stavke v državnih organih Zakon o stavki dodatno določa, da delavci v državnih organih lahko uresničujejo pravico do stavke pod pogojem, da ob tem ni bistveno ogroženo uresničevanje funkcije organa (11. člen). Zato je treba s kolektivnimi pogodbami oziroma splošnimi akti skladno z zakonom določiti dela in naloge, ki se morajo kot bistvene za uresničevanje funkcije organa opravljati tudi med stavko. Tudi pri morebitnem opredeljevanju bistvenih del in nalog posameznih organov je treba upoštevati ustavo ter določbe Zakona o stavki in morebitnih drugih specialnih zakonov, ki urejajo pogoje za zagotovitev zakonitosti stavke.

Na področju ureditve pravice do stavke so sprejeti številni zakoni, ki natančneje urejajo pravico do stavke, kot npr. Zakon o zdravstveni dejavnosti, Zakon o zdravniški službi, Zakon o veterinarstvu, Zakon o veterinarskih merilih skladnosti, Zakon o gasilstvu, Zakon o letalstvu, Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij, Zakon o carinski službi, Zakon o sodiščih, Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami itd. Glede uveljavljanja pravice do stavke zaposlenih v obrambi in policiji pa Zakon o stavki napotuje na spoštovanje pogojev, določenih v posebnih zakonih, kar urejata Zakon o obrambi in Zakon o policiji.

Upošteva vse navedeno, Vlada Republike Slovenije ugotavlja, da Zakon o stavki, kljub terminološki zastarelosti in nekaterim manjšim pomanjkljivostim, ter kasneje sprejeti zakoni, ki na področju javnega sektorja nadalje urejajo pravico do stavke, dajejo ustrezno podlago za udejanjanje pravice do stavke v celotnem javnem sektorju. Dejstvo odsotnosti množičnih stavk v večjem delu javnega sektorja pa je morebiti vplivalo na današnje stanje podnormiranosti na nekaterih področjih, kar se bo v prihodnje nedvomno ustrezno saniralo.

Glede stavke na področju socialnega varstva, ki je bila še posebej izpostavljena v pismu Varuhinje, Vlada Republike Slovenije pojasnjuje, da so se predstavniki Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve že pred začetkom stavke sestali s predstavniki sindikata SINCE. Pregledali so posamezna področja dela in naloge, ki